

"Ruh ise, tahrip ve inhilâle maruz değil. Çünkü basittir; vahdeti var... Ruhun fenâsı, ya tahrip ve inhilâl iledir. O tahrip ve inhilâl ise, vahdet yol vermez ki girsin, besâtet bırakmaz ki bozsun. Veyahut idam iledir." İzah eder misiniz?

"Hem hads-i kat'î ile vicdanen hissedilebilir ki, insan öldükten sonra esaslı bir ciheti bâkidir. O esas ise ruhtur. Ruh ise, tahrip ve inhilâle maruz değil. Çünkü basittir; vahdeti var. Tahrip ve inhilâl ve bozulmak ise, kesret ve terkip edilmiş şeylerin şe'nidir. Sabıkan beyan ettiğimiz gibi, hayat, kesrette bir tarz-ı vahdeti temin eder, bir nevi bekâya sebebiyet verir. Demek vahdet ve bekâ, ruhta esastır ki, ondan kesrete sirayet eder."

"Ruhun fenâsı, ya tahrip ve inhilâl iledir. O tahrip ve inhilâl ise, vahdet yol vermez ki girsin, besâtet bırakmaz ki bozsun. Veyahut idam iledir. İdam ise, Cevâd-ı Mutlakın hadsiz merhameti müsaade etmez ve nihayetsiz cûdu bırakmaz ki, verdiği nimet-i vücudu, o nimet-i vücuda pek müştak ve lâyük olan ruh-u insanîden geri alsın."(1)

Birçok maddeden oluşan bir şey, zamanla bozulmaya ya da dağılmaya mahkumdur. Ama tek ve basit olan bir madde; dağılmaya ve bozulmaya elverişli değildir. Çünkü bileşeni, yani zamanla ayrılmaya mecbur olduğu ikinci bir maddesi bulunmuyor.

Mesela, tamamı elmastan yapılmış olan bir yüzük, çok uzun ömürlüdür, çünkü başka bir maden ile birleşmiyor ve bileşmiyor, tek ve basittir. Ama demir, bakır, gümüş ve altın karışımından yapılmış bir yüzük, belli bir zaman sonra dağılmaya ve bozulmaya mahkumdur, çünkü birçok madenin bir araya gelmesi ile oluşuyor.

İnsan cesedi yüzlerce karışım ve elementten bir araya geldiği için, ömrü en fazla yüz ya da yüz yirmi yıldır. Ama ruh tek bir şeyden, tabiri yerinde ise tek bir cevherden yaratılmıştır. Ruhun yapısı bileşmekten ve karışımdan mukaddes olduğu için, bileşim ve karışımın kaçınılmaz sonu olan bozulmak ve dağılmaktan beri ve paktır.

Bu latif tespitin içtimai ve siyasi örnekleri de bulunmaktadır. Mesela, çok kavimli rejimler, tek kavimli rejimlere göre daha kısa ömürlüdür. Çok dinli ve kültürlü bir milletin, tek din ve tek kültürlü milletlere göre vadesi daha kısadır. Teklik ve basitlik

her alanda vadeyi uzatıp dayanıklılığı artırıyor yani...

Bu paragrafta "*Allah, ruhu tek cevherden ve basit bir şekilde yarattığı için, ruh yapısı itibarı ile bekaya daha iyi ve daha güzel mazhar oluyor.*" diyor Üstad Hazretleri...

(1) bk. [Sözler, Yirmi Dokuzuncu Söz, İkinci Maksat.](#)